

GUVERNUL LASCĂR CATARGIU ȘI ALEGERILE DIN MAI 1871

IOAN-GABRIEL CHIRĂȘ
E-mail: gaby.chiras@gmail.com

The Lascăr Catargiu Government and the Elections of May 1871

(Abstract)*

The appointment of a government led by Lascăr Catargiu in March 1871 provoked the most violent attacks on the person of Prince Carol. It was practically the peak moment of the anti-dynasty movements, a moment which also meant a resettlement of the political groups in the framework established in 1866. As an experienced politician, Catargiu assumed the task of taking over the leadership of a government in the context of some days that could mean the abdication of the prince and the start of a crisis. In order to govern, the new prime minister had to rely on a strong Chamber of Deputies. The debates that occurred as a result of the appointment of the chief of staff, proved the exact opposite. Faced with this situation, Catargiu was forced to resort to new elections in order to obtain the necessary support, as it was customary at the time. Organized according to the already known scenario, but somewhat calmer than the previous ones, the elections provided the much-desired result of the conservatives and also showed the crushing defeat suffered by the opponents.

Keywords: Lascăr Catargiu government, political groups, romanian conservatives, elections 1871.

(Rezumat)

Numirea unui guvern condus Lascăr Catargiu în martie 1871 a suscitât cele mai violente atacuri la persoana principelui Carol. Era practic momentul de apogeu al mișcărilor anti-dinastice, moment care a însemnat și o reaşezare a grupărilor politice în cadrul fundamentat la 1866. În calitate de om politic cu experiență, Catargiu și-a asumat sarcina de a prelua conducerea unui guvern în contextul unor zile care puteau însemna abdicarea principelui și declanșarea unei crize. Pentru a putea governa, noul prim-ministru trebuia să se sprijine pe o Cameră a Deputaților puternică. Dezbaterile ce au survenit ca urmare a desemnării șefului de cabinet, au demonstrat tocmai contrariul. Pus în fața acestei situații, Catargiu se vedea nevoit a recurge la noi alegeri pentru a obține sprijinul necesar, după cum se obișnuia în perioadă. Organizate după scenariul deja cunoscut, însă ceva mai calme decât precedentele, alegerile au oferit rezultatul mult dorit de conservatori și au arătat totodată și înfrângerea zdrobitoare suferită de adversari.

Cuvinte-cheie: guvernul Lascăr Catargiu, grupări politice, conservatori români, alegeri 1871.

---

* Traducere: Ștefănița-Mihaela Ungureanu.

Criza politică de la jumătatea lui martie 1871 reevalua încă o dată poziționările grupărilor politice. Momentul constituia debutul unor dezbateri acide între adversarii politici, nicidecum lipsite de importanță, care aveau să prefigureze continua situare de partea constituționalismului sau a ordinii. Lascăr Catargiu își asumase formarea noului guvern, conștient fiind de gravitatea situației și de faptul că soluționarea crizei depindea de capacitatea constituirii unui cabinet puternic, atât prin componența sa dar și prin programul politic enunțat. Aparte de aceste două elemente cunoscute și de încrederea acordată de către Carol, ultimul cuvânt îi aparținea legislativului, iar discuțiile pe marginea legalității numirii executivului vor constitui principalele atacuri ale opoziției.

Ședința secretă din 11 martie 1871 dovedise din plin atitudinea antidinastică a Camerei, ocazie cu care oameni politici precum Ion Câmpineanu salutau chiar abdicarea principelui¹. Cu excepția câtorva voci radicale, antidinasticii erau conștienți că în lipsa lui Carol I, o republică română nu ar fi avut sorti de izbândă într-o Europă a monarhiilor. Totuși, nici următoarele ședințe nu erau diferite, liberalii denunțând cu înverșunare încălcarea constituției și impunerea unui guvern prin „bătăia de picior” a consulului german Joseph Maria von Radowitz. Cu ocazia prezentării listei de miniștri și a citirii profesiei de credință, Catargiu a fost supus întrebărilor deputatului N. Fleva care insista ca noul prim-ministru să explice condițiile căderii liberalului Ion Ghica. Susținut în același timp și de alte voci din adunare, Fleva cerea să fie clarificată și prezența armatei împrejurul legislativului, în ideea în care doar președintele Adunării Deputaților putea obține acest lucru. Era vizat mai ales noul ministru de război, Christian Tell, presupus a fi cel care a ordonat mobilizarea trupelor, însă el a respins orice implicare. Fără a se primi vreun răspuns clar în privința dispoziției de concentrare a trupelor, dezbaterile s-au mutat în sfera procedurilor prin care Camera putea să interogheze guvernul. În fața tuturor acestor discuții, Lascăr Catargiu asigura deputații ca în ședințele următoare să ofere explicații pentru toate probleme ridicate². Numai că în următoarea ședință, discuțiile aprinse dintre Cameră și guvern nu lăsau să se întrevadă nici o soluție de compromis între cele două instituții. De această dată, ținta atacurilor erau Gheorghe Costaforu și Petre Mavrogheni, doi dintre miniștrii cabinetului, incriminați pentru implicarea în defectuoasele afaceri Stroussberg și Oppenheim. Printre contestatarii guvernului se afla și Petre Grădișteanu. Prin intervenția sa, deputatul rezuma situația guvernelor ca depinzând de trei factori: voința personală din guvern, încrederea M.S. Domnului și încrederea majorității Camerelor³. Era evidentă trimiterea la acest din urmă aspect, în care deputatul insista asupra neîncrederii pe care adunarea o susținea față nou numitul guvern. În schimb, Senatul, fidel prin alcătuirea sa principiilor conservatoare, și-a manifestat susținerea pentru Lascăr Catargiu încă din ședința din 12 martie. Drept răspuns la discursul primului ministru desemnat, vicepreședintele Theodor Veissa și-a exprimat recunoștința față

---

¹ Titu Maiorescu, *Discursuri parlamentare cu privire asupra dezvoltării politice a României sub domnia lui Carol I*, vol I, București, Editura Librăriei Socec, 1897, p. 39.

² „Monitorul Oficial”, duminică 4/16 aprilie 1871, nr 73, p. 1.

³ *Ibidem*, p. 4.

de numirea la putere „a unor bărbați al căror trecut este atât de binecunoscut pentru progres, libertate și ordine”, întărind ideea că această cameră își va da tot concursul noului minister⁴. Sprijinul Senatului pentru formula ministerială cu Catargiu în frunte și-a dovedit fidelitatea prin votarea a două legi financiare importante chiar în ședința din 15 martie.

Adunarea Deputaților era însă decisă a merge împotriva cabinetului Catargiu. Conștient de nevoia unei tranșări rapide a chestiunii legitimității executivului, Catargiu a cerut închiderea discuțiilor, refuzul fiind privit cu un vot de blam. În urma supunerii la vot, majoritatea liberală, ostilă acestei propuneri, a optat pentru continuarea discuției⁵. Pus în fața acestei situații, Catargiu și-a depus demisia înaintea principelui, fiind refuzată. În schimb, pe 16 martie când s-a prezentat Adunării, Catargiu a dat citire decretului de dizolvare al Camerei, semn că el era pregătit dinainte. Datele organizării noilor alegeri urmau a fi comunicate ulterior⁶.

Dizolvarea Adunării a inflammat și mai mult pe liberali. Prin intermediul „Românului”, liberalii radicali porneau într-o campanie publicistică dură la adresa conservatorilor conduși de Lascăr Catargiu. Mare parte dintre acuzații erau aceleași ca de fiecare dată când erau organizate alegeri. Guvernului i se imputau măsurile anticonstituționale de concentrare a puterii armate împrejurul legislativului precum și dizolvarea acestuia în urma votului de blam. O reacție asupra acestui fapt din urmă venea chiar de la un ziar de orientare liberală precum „Ghimpele”. Cunoscut pentru tematica sa ironică, adesea scandalos prin atacul la persoana principelui, „Ghimpele” afirma pe bună dreptate un fapt practicat de ani întregi. „Românul vrea doar consiliile județene și sfaturile municipalești să se dizolve dar camera, nu. Și apoi de ce să nu fie dizolvată camera așa cum se face la venirea oricărui guvern”⁷. Același ziar umoristic, câteva numere mai târziu recunoștea că orice guvern își organiza alegerile, însă fără a lua parte și principele⁸.

Tot la stânga ca orientare politică se afla și „Telegraful de București”. Periodicul avea să prevadă mizele acestor alegeri și durabilitatea guvernului. „Fiecare parte se crede nimicită dacă nu va învinge [...] astă-dată s-au pus în lucrare toate forțele existente ale partidelor pentru o victorie deplină, care să asigure domnia unuia sau celeilalte părți pentru totdeauna sau cel puțin pentru un timp îndelungat”⁹.

Pentru a câștiga, conservatorii se bazau pe administrație. Cum devenise deja o practică obișnuită schimbarea și numirea unor noi prefecți, nici guvernul Catargiu nu avea să facă excepție de la această regulă. Rubricile „Monitorului” au fost constant umplute de numele noilor prefecți și subprefecți fideli executivului. Aceste liste au fost completate de numirile concomitente în diferite posturi cheie

⁴ Idem, marți 16/28 martie 1871, nr. 59, p. 1.

⁵ Din 123 de votanți, 66 au votat pentru continuarea discuției, în timp ce 57 pentru închiderea ei. („Monitorul Oficial”, marți 6/18 aprilie 1871, nr. 74, p. 4).

⁶ *Ibidem*.

⁷ „Ghimpele”, anul XII, 18 martie 1871, nr. 8, p. 3.

⁸ Afirmția venea pe fondul vizitei perechii princiare la Iași. Principele, conform liberalilor, se afla în Moldova în scop electoral (Idem, anul XII, duminică 25 aprilie 1871, nr. 14, p. 2).

⁹ „Telegraful de București”, miercuri 21 aprilie 1871, nr 16, p. 2.

ale serviciilor precum cel al telegrafului. Nici instanțele de judecată nu au rămas neatinsse de noile reconfigurări. Se anticipau astfel eventualele contestații și soluționarea lor în favoarea puterii¹⁰. Cum era și de așteptat, opoziția nu a făcut economie de cuvinte în a denunța practica guvernului de a-și fideliza întreaga administrație. „Dacă ministerul era pentru legalitate și moralitate, nu umplea tribunalele cu oameni din cei mai compromiși și necapabili și nu punea prefecti ca M. Vasilescu la Argeș, Ovidiu Rudeanu la Muscel¹¹. Liberalii mergeau până la afirmația potrivit căreia posturile de prefect și subprefect se puteau câștiga prin licitație. „Sistemul de mezat” cum îl denumeau liberalii, însemna ca cel care dorea funcția de prefect să promită lui Lascăr Catargiu numărul de colegii pe care i le poate da în urma alegerii. Opoziția avansa chiar și un caz propriu-zis în care un anume Argetoianu, întreat fiind de numărul colegiilor în care avea influență a răspuns negativ pentru fiecare dintre ele. În același timp, Stîlpeanu, a promis că va da cel puțin două colegii¹². Pentru acesta din urmă, „Telal-bașa” s-ar fi arătat satisfăcut. Frazele electorale binecunoscute umpleau și acum paginile diferitelor ziare. Lupta dintre partidul „național” și cel „reacționar”, între despotism și libertate, viciu și virtute, între străinism și românism, era doar o parte din vocabularul politic angajat în obținerea sprijinului electoratului¹³.

Favorizarea unui prefect sau altul se observă și din corespondența diferiților apropiați ai principelui. George Filipescu, pe atunci mareșal al curții lui Carol I, primea cele mai vii asigurări de devotament pentru tron și executiv. Un astfel de exemplu îl constituie scrisoarea pe care i-a trimis-o vărul său, prefectul de Neamț, pe data de 19 martie. Prefectul critica fostul guvern al lui Ghica și adresa toate laudele partidei conservatoare. Prin venirea conservatorilor la putere, prefectul mărturisea dorința de a lucra pentru Lascăr Catargiu. Spera ca omul „onest și al ordinei” să aibă șansa să fie mulțumit de serviciile sale¹⁴.

Într-o altă scrisoare adresată tot lui Filipescu, de această dată de la Iași, Alexandru Balș, prietenul său, comenta îndeaproape situația slabă de reprezentare a conservatorilor în acest județ. Scrisoarea era semnată la 22 martie, adică în aceeași zi în care vechiul prefect de Iași, Alexandru Șendrea a fost schimbat cu Dumitru Beldiman. Semnatarul îi făcea cunoscut lui Filipescu faptul că această numire a stârnit cele mai numeroase ironii din partea fracționiștilor și liberalilor conduși de Kogălniceanu. Dacă pentru timpuri mai liniștite Beldiman era potrivit ca prefect, pentru alegeri nu valora nimic, lipsindu-i energia și influența de a câștiga colegiile electorale¹⁵. Balș își exprima încrederea în colegiul I, unde Petre Mavrogheni avea să câștige fără probleme voturile electorilor. Celelalte trei colegii aveau să fie împărțite între adepții lui N. Ionescu și Kogălniceanu. Însă poate cea mai interesantă afirmație pe care o face Alexandru Balș reprezintă modul în care

---

¹⁰ O primă parte a acestor numiri se găsesc în „Monitorul Oficial”, marți 24 martie/ 4 aprilie 1871, nr. 65, p. 1.

¹¹ „Telegraful de București”, anul I, miercuri 7 aprilie 1871, nr. 4, p. 1.

¹² „Informațiunile”, anul II, duminică 18 aprilie 1871, nr. 223-227, p. 1.

¹³ „Telegraful de București”, anul I, miercuri 14 aprilie 1871, nr. 10, p. 1.

¹⁴ Arhivele Naționale Istorice Centrale, Fond *Filipescu*, dosar 20/1871, fila 1-2.

¹⁵ Idem, dosar 2/1871, fila 1.

conservatorii erau reprezentați în Moldova. În timp ce opoziția își consolida organizațiile, conservatorii despre care îi vorbea Filipescu lipseau cu desăvârșire. De această absență era vinovat principele, căci din cauza lui nu mai existau organizații de partid.

Acestor neajunsuri semnalate de oameni precum Balș, propagandei făcute de grupuri de studenți și mai ales campaniei violente a opoziției, Catargiu le răspundea prin apelul la administrație. La 31 martie, prim-ministrul trimitea prefectilor o circulară cuprinzătoare asupra cauzelor venirii la putere și a necesității unor alegeri ce trebuiau desfășurate în cea mai bună ordine. Fără a pretinde vreun moment interesul de a obține cu orice preț puterea, Catargiu motiva numirea sa contextului dificil în care se afla țara. Principala cauză de la care porneau toate neajunsurile o reprezenta chestiunea financiară. Incapacitatea ultimelor trei guverne de a vota bugetele și legea pentru stingerea datoriei flotante au fost principalele elemente care au destabilizat tronul și țara. Ele au dat ocazia unei situații grele pentru popor. În același timp, primul ministru arunca vina asupra liberalilor, a căror indiferență în chestiunea financiară a costat statul român. Deficitul și datoria flotantă erau cauza stagnării și a concesiunilor oneroase¹⁶. Construită încât să discrediteze pe adversari, circulara conținea dese trimiteri la caracterul opoziției. „Nu ne-am suit pe brațele facțiونیștilor nici nu ne-am pus vreodată la ordinele anarhiei [...] ne-am pus toată credința în sinceritatea și devotamentul nostru către patrie, tron și Constituție”¹⁷. Prefecților li se cerea astfel să privegheze la buna desfășurare a alegerilor. În fața provocărilor și dezordinii ei trebuiau să răspundă cu toată forța. În același spirit autoritar, Catargiu reamintea profesiunea de credință a cabinetului: „vom face a se executa legile pentru toți și nu vom tolera anarhia”¹⁸.

Cum era de așteptat, circulara a dat un nou impuls opoziției de a critica în termeni vehemenți cuvintele folosite în conținut. Lui Catargiu i se imputa indiferența pentru popor, preferând să se adreseze prefectilor ca singurii săi agenți electorali meniți să-i asigure câștigul în alegeri. Mai mult însă, atacurile mergeau îndeosebi spre Gheorghe Costaforu, considerat unul dintre miniștrii direct implicați în abuzurile pe care administrația avea mână liberă să le comită. Ministrul era acuzat de campania agresivă și lipsită de etică pe care o desfășura în Moldova, ocazie cu care se folosea și de perechea princiară. După aprecierile făcute de opoziție, cabinetul mai era denumit și Catargiu-Costaforu¹⁹. În optica liberalilor, „ministerul” reprezenta o adunare nefericită de oameni care se diferențiau radical prin viziunea proprie: „Am fi crezut că un Lascăr Catargiu nu poate să se întâlnească cu un Florescu nici cu un Tell”²⁰.

În cele din urmă, zilele fixate pentru alegeri au fost publicate, ceea ce a permis administrației dar și opoziției să recurgă la metodele clasice de intimidare,

¹⁶ „Monitorul Oficial”, joi 1/13 aprilie 1871, nr. 70, p. 1.

¹⁷ *Ibidem*.

¹⁸ *Ibidem*, p. 2.

¹⁹ „Românul”, miercuri 14 aprilie 1871, p. 1.

²⁰ „Informațiunile”, anul II, vineri 2 aprilie 1871, nr. 220-223, p. 1.

bătăi, tulburări sau fraudă. Astfel, prin decretul domnesc dat în 3 aprilie, alegerile aveau să se petreacă în felul următor: de pe 25 până în 27 aprilie se alegeau delegații pentru colegiul IV; primul colegiu își alegea deputatul în 2 mai, următorul în 4 mai, penultimul în 6 mai iar ultimul în 8 mai²¹. Departe încă de rezultatul acestor alegeri, cele pentru Consiliul Comunal au prefigurat înfrângerea zdrobitoare a liberalilor²². Astfel se preconiza rezultatul și pentru cele legislative.

Alegerile pentru Cameră reprezentau pentru liberali o miză mult mai mare decât cele abia încheiate. Puternici în Muntenia, dar fără reprezentanțe la nord de Milcov, singura soluție a lui Brătianu și Rosetti o constituia alianța cu fracționiștii lui N. Ionescu și liberalii lui Kogălniceanu. Aceștia erau deciziși a colabora, motivați fiind de autoritatea cu care Lascăr Catargiu și-a fidelizat administrația și a primit concursul majorității conservatorilor. Încă de la 18 martie, opoziția a publicat în ziarele ei un apel către alegători. Construită mai degrabă ca o disculpăre, liberalii acceptau situația în care se găseau la momentul dizolvării camerei. Într-un lung expozeu, criticile radicalilor începeau de la guvernul Manolache Costache Epureanu, considerat o adevărată amenințare la adresa constituției. La finalul apelului se regăseau semnăturile lui I. C. Brătianu, M. Kogălniceanu, N. Păclianu și N. Ionescu²³. Conservatorii au taxat în termeni duri această coalizare, atât prin amintita circulară către prefecți a lui Catargiu din 31 martie, dar și în „Pressa”. Prin intermediul ziarului de casă al guvernului, într-un articol cu puternice accente ironice pe alocuri, periodicul se întreba cum era posibilă o alianță între niște persoane care cu ceva timp în urmă se contraziceau pe băncile legislativului. Caracterele lor îndoielnice și trecutul parlamentar contrastau sever cu autocaracterizarea de apărători ai constituției²⁴. Interesantă a fost însă abordarea ulterioară a liberalilor conduși de Brătianu și Rosetti. Numărul din 14 aprilie al „Românului” informa alegătorii că lupta electorală era abandonată. Astfel, oficiosul preciza că nu îndemna la pasivism dar nici la o intensificare a campaniei electorale. Rezultatele aveau să se vadă atât la consiliul comunal dar și în cele ale camerei²⁵.

Denunțurile din partea liberalilor însă au continuat. Din această confruntare electorală nu vor lipsi bandele de bătași, devenit firescul fiecărei chemări la urne. Nici aceste alegeri nu au făcut excepție, iar dacă este să le dăm crezare liberalilor, bandele s-au profesionalizat de această dată. Cu sprijinul discret al administrației, „călușarii”, cum li se mai spuneau, și-au făcut simțită prezența în mai multe orașe unde au trecut de la intimidări la bătaii foarte rapid. Acțiunile acestora au dus până

²¹ „Monitorul Oficial”, duminică 4/16 aprilie 1871, nr. 73, p. 1.

²² Mihail Polihroniade, Christian Tell, *Domnia lui Carol I*, vol I, București, Vremea, 1937, p. 285.

²³ Supliment la „Informațiunile”, 18/30 martie, nr. 220-223, p.1.

²⁴ „Pressa”, anul IV, joi 1 aprilie 1871, nr. 71, p. 1.

²⁵ Cum informația apărea în „Românul”, cel mai probabil atitudinea îi aparținea lui Rosetti îndeosebi. Apariția numelui său pe listele pentru consiliul comunal și apoi retragerea candidaturii cu câteva zile pare să confirme acest lucru. În final, plecarea lui în Franța pentru o perioadă nedeterminată de timp întregește această opinie. („Românul”, 14 aprilie 1871, p. 1.).

la decesul câtorva persoane²⁶. În București, pe lângă bătaușii amintiți de Bacalbașa²⁷, numărul acestora a crescut semnificativ, dacă este să dăm crezare informațiilor inserate în ziarele opoziției. „Ghimpele” număra anii trecuți în jur de 12 sau 15 bătauși în București. Cu ocazia acestor alegeri, numărul lor ar fi fost mult mai mare²⁸. Presiunile din partea administrației asupra alegătorilor nu era ceva străin, indiferent cine ar fi organizat alegerile. Adesea existau însă și proteste nefondate, la adresa prefectilor sau forțelor de ordine²⁹. În mare parte, abuzurile administrației țineau de specificul perioadei. Ceea ce s-a întâmplat și acum, câștigul taberei guvernamentale fiind aproape decisiv.

Rezultatul alegerilor nu a fost surprinzător prin faptul că guvernul era cel care le-a câștigat, cât mai degrabă prin mandatele obținute de conservatori la închiderea urnelor. Înfrângerea zdrobitoare suferită de liberali, doar 14 sau 15 dintre ei fiind aleși³⁰ să reprezinte opoziția în noua cameră, dovedea intenția românilor de a se debarasa pentru moment de caracterul radical al acestora. Chiar și orașe precum Galați și Focșani, care au trimis patru ani la rând deputați antidinastici în Parlament³¹, se regăseau acum printre susținătorii guvernamentali. Asta nu i-a oprit pe liberali să afirme că la toate colegiile, presiunea guvernului a fost cauza rezultatelor în alegeri, mai puțin în orașele Craiova, Roman, Bârlad și Tg. Ocna³², adică fiefurile fracționiștilor și liberalilor. Retic era pusă întrebarea și asupra nevoii unei desfășurări corecte a alegerilor în București și Ploiești, două orașe importante pentru orgoliul opoziției. Cât despre fruntașii conservatori, mulți dintre ei au fost aleși cu unanimitatea voturilor exprimate. Spre deosebire de alegerile din 1870, în ciuda incidentelor amintite, acestea care tocmai s-au încheiat au fost printre cele mai calme și mai lipsite de violența specifică „dar câștigate cu pregătirile necesare”³³. Satisfacția succesului în alegeri era totală, așa cum îi scria principele tatălui său. Stabilitatea obținută era un motiv pentru înaintarea unor proiecte de legi importante pentru țară, timp în care trebuiau fructificate și

---

²⁶ Un exemplu de îmbrânceană care s-a soldat cu moartea unei persoane s-a întâmplat chiar la București, unde un anume Iosif Ionescu a fost găsit decedat în urmei unei „razi” a bătaușilor („Ghimpele”, anul XII, duminică 13 iunie 1871, nr. 21, p. 2).

²⁷ Constantin Bacalbașa, *Bucureștii de altădată*, vol I, Editura Ziarului „Universul”, București, 1927, p. 145; Pe lângă Popa Tache și Ilie Geambașu, capi de bandă în București mai erau Deciu și Niculi („Telegraful de București”, anul I, joi 15 aprilie 1871, nr. 11, p. 3).

²⁸ „Ghimpele”, anul XII, duminică 2 mai 1871, nr. 15, p. 2.

²⁹ Nicolae Fleva acuza că ar fi fost amenințat la Focșani. Tot în acest oraș ar fi apărut ideea că poliția a arestat mai mulți gazetari cu scopul de a împiedica apariția ziarului „Deșteptarea”. Prefectul județului dezmințea ambele evenimente („Pressa”, anul IV, joi 29 aprilie, nr. 94, p. 2).

³⁰ Printre cei aleși din opoziție se aflau: N. Blarenberg, A. Pascal, G. Vernescu, N. Ionescu, M. Kogălniceanu și Ștefan Golescu. Nici chiar Brătianu sau Rosetti nu s-au regăsit între aleși („Monitorul Oficial”, luni 10/22 mai 1871, nr. 101, p. 1/ Simion-Alexandru Gavriș, *Anti-Caragile: alegeri (ușor) plicticoase și (aproape) corecte la 1871*, în „Convorbiri Literare”, anul CLIV, decembrie 2021, nr. 12 (312), p. 135).

³¹ Mihail Polihroniade, Christian Tell, *op.cit.*, p. 286.

³² „Telegraful de București”, anul I, joi 13 mai 1871, nr. 34, p. 1.

³³ C. D. Severeanu, *Din amintirile mele (1853-1928)*, vol. I, București, Tipografia Bucovina „I. E. Torouțiu”, 1929, p. 208.

relațiile bune pe care guvernul și Camera le primea de la puterile europene, interesate direct de noii decidenți de la București³⁴.

Odată afișate rezultatele alegerilor, Parlamentul a fost convocat pentru data de 23 mai. În fața camerelor reunite, principele Carol prezentase mesajul domnesc. Stabilitatea tronului și a Constituției erau punctele pe care a fost construit discursul principelui. Echilibrul oferit de cele două componente esențiale, garantate acum prin noua componență a Camerei, ofereau încrederea prințului și țării că situația financiară avea să fie rezolvată. Activitatea legislativă urma să fie încununată de reale reglementări. Relațiile țării erau acum printre cele mai bune cu Imperiul Otoman, satisfăcut de dovada clară de stabilitate³⁵. Având toate premisele unei activități parlamentare reușite, noua cameră era invitată a-și desfășura ședințele la înălțimea așteptărilor³⁶.

Bibliografie

1. Arhivele Naționale Istorice Centrale, Fond *Filipescu*, dosar 20/1871.
2. Bacalbașa Constantin, *Bucureștii de altădată*, vol. I, București, Editura Ziarului „Universul”, 1927.
3. *Cuvântările Regelui Carol I (1866-1914)*, vol. I, ediție îngrijită de Constantin C. Giurescu, București, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II”, 1939.
4. Gavriș Simion-Alexandru, *Anti-Caragile: alegeri (ușor) plicticoase și (aproape) corecte la 1871*, în „Convorbiri Literare”, anul CLIV, decembrie 2021, nr. 12 (312).
5. „Ghimpele”, anul XII, 18 martie 1871, nr. 8.
6. „Informațiunile”, anul II, duminică 18 aprilie 1871, nr. 223-227.
7. Maiorescu Titu, *Discursuri parlamentare cu privire asupra dezvoltării politice a României sub domnia lui Carol I*, vol. I, București, Editura Librăriei Socec, 1897.
8. *Memoriile regelui Carol I de un martor ocular*, vol. II, ediție și prefață de Stelian Neagoe, București, Editura Scripta, 1993.
9. „Monitorul Oficial”, duminică 4/16 aprilie 1871.
10. Polihroniade Mihail, Tell Christian, *Domnia lui Carol I*, vol I, București, Vreemia, 1937.
12. „Pressea”, anul IV, joi 1 aprilie 1871, nr. 71.
13. „Românul”, miercuri 14 aprilie 1871.
14. Severeanu C. D., *Din amintirile mele (1853-1928)*, vol. I, București, Tipografia Bucovina „I. E. Torouțiu”, 1929.
15. „Telegraful de București”, miercuri 21 aprilie 1871, nr 16.

---

³⁴ *Memoriile regelui Carol I de un martor ocular*, vol. II, ediție și prefață de Stelian Neagoe, București, Editura Scripta, 1993, p. 186.

³⁵ „Românul”, anul XV, luni-marți 24-25 mai 1871, p. 2.

³⁶ *Cuvântările Regelui Carol I (1866-1914)*, vol I, ediție îngrijită de Constantin C. Giurescu, București, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II”, 1939, p. 119-122.